

Inhoud

<i>Eerst even dit</i> Gelukkig ben je teruggekomen	9
Cowboylaarsjes	12
De luit	14
Schijthuis	17
Dat zit wel snor	20
Gharrie Hassan	23
Veldslag	26
Ongeluk	29
Gat in je sok	32
Appel	35
Salami kotsen	37
Jesus I adore you	39
Mijn feest	42
Chatar	45
Windvlaag	48
Vader heeft je uitgehuwelijkt	51
Pelgrimstocht	54
Therapeutische cirkel	57
Enkel in de fik	60
Verwelkte bloem	63

We maken je kapot 66
Studentenheid in de maak 69
Thuis 72
Abortus 75
Ooohw ik bak er niks van! 78
De spleet van mijn wasmachineman 81
Shoarma-grillroom 83
Marmitta 86
De pruik 89
Een voetbalfeestje 92
Pintsie 95
Ramadan (1) 98
Een dagje Keulen 101
Rinkelende sleutels 104
Mijn vrijheid 106
Anoniem solliciteren 109
Verharding 112
Wie is de duivel? 114
Hoofddoeksletjes 117
Ga naar de moskee 119
Ramadan (2) 122
Consulaat 125
Geef mij zoete regelmaat 127
Droomballon 130
Ik ben wat je ziet 132
Leegte 136
Mahdi el Acherchour 139
Nichane 142
Tatoeages 145
Mimoun Walid 148
Oul Lahlou 151
Dan nog dit Een monument voor mijn vader 154

Gelukkig ben je teruggekomen

Op het internet vond ik een betaalbaar hotel waarin ik me een aantal dagen terug kon trekken uit alle dagelijkse beslommeringen. Ik doe het wel vaker; vertrekken uit het dagelijks leven om me te concentreren op mijn schrijven, nieuwe ideeën te bedenken en die uit te werken.

Zo kan ik mijn alledaagse hang naar controle laten varen. Dus geen mail checken, niet een paar keer de trap af om te kijken of er post is om vervolgens teleurgesteld terug te keren, geen behoefte aan afspraken, kortom geen buitenwereld die op me rekt. Alleen ik en mijn fantasie.

Mijn bestemming werd dit keer de stad Groningen, om precies te zijn de binnenstad. Bij aankomst, halftien 's avonds, even rondgekeken in mijn kamer, mijn tas met kleding neergezet en een raam opengeklapt om wat frisse lucht binnen te laten. De kamer was goed genoeg, concludeerde ik. Wel verplaatste ik het bureau vanuit de hoek naar het raam, zodat ik tijdens het schrijven af en toe naar buiten kon kijken. In het historische centrum van Groningen vind je geen hoogbouw. Het uitzicht bood horizon en dat stemde mij meer dan tevreden.

Na de verhuizing van de simpele tafel die als werktableau zou

gaan fungeren besloot ik naar buiten te vertrekken. Bij familie had ik eerder die dag sardines à la houtskool gegeten. Mijn maag was goed gevuld, ik hoefde niet meer naar een restaurant.

Bij de receptie waar een jongen van een jaar of achttien stond, vroeg ik de weg naar het plaatselijke filmhuis. Hij begreep mij niet. De bioscoop, dat vatte hij wel. Hij stuurde mij naar een Pathé-bioscoop. Even had ik de drang om terug te lopen naar het hotel en de jonge receptionist uit te leggen wat een filmhuis is, maar daar zag ik van af.

In de bioscoop lag een *Uitloper*, de wekelijkse uitgaansgids. Ik haalde uit het filmaanbod van Images dat ik daar moest zijn. Aan het meisje van de popcorn vroeg ik de weg. Even later zat ik in Images. Uit ervaring weet ik dat het prettig is om in filmhuizen de tijd door te brengen. Er komt rustig volk dat niet alleen naar de film gaat, maar ook wat blijft drinken.

Van de leestafel pakte ik wat kranten en bij het barpersoneel had ik cognac en koffie besteld. Dat herhaalde ik na een tijdje; het smaakte, dus waarom niet.

Nadat ik de kranten selectief had gelezen, besloot ik af te rekenen bij de vrouw achter de bar, waar ook de kaartjes verkocht werden. Ik vroeg of het mogelijk was te pinnen en dat was geen probleem. Ik haalde mijn pas door het apparaat en hoorde het ratelen. 'Geen saldo' verscheen er op het schermpje. Ik had dit al eens meegemaakt bij de kassa van een supermarkt; ik voelde toen alle ogen uit de rij achter mij in mijn rug prikken en ben uit schaamte weggelopen. Tegen de caissière zei ik zo terug te zijn.

Maar de drank zorgde nu voor een luchthartig gevoel. De vrouw op leeftijd achter de bar keek bezorgd mijn kant op. 'Laten we het nog een keer proberen,' zei ik tegen haar. En weer zag ik 'geen saldo' tevoorschijn komen. De dame werd rood van ergernis. Een beetje te onbekommerd zei ik zoiets van 'helaas pindakaas' en ze werd nog roder.

Of ik even naar het hotel kon teruglopen om mijn portemonnee te halen, hoewel ik wist dat daar niet meer dan een paar muntstukken in zaten, bij lange na niet het bedrag dat van mij werd gevraagd. Ik wachtte op een antwoord en dat duurde vrij lang. 'Oké.' Meer zei ze niet. Ik liep weg en wist dat ik niet meer zou terugkomen.

De volgende dag was ik het voorval alweer vergeten, tot ik na uren schrijven mijn jas aantrok om een goedkope pizzeria te zoeken. Uit mijn jaszak haalde ik de *Uitloper*, zag de programmering van Images en moest aan de onafgerekende koffie, de cognac en de vrouw denken. Ik besepte haar bedonderd te hebben en terwijl ik alleen in de hotelkamer stond, schaamde ik me.

Ik liep naar een internetwinkel en schreef geld over van mijn spaarrekening naar mijn lopende rekening. Na mijn honger gestild te hebben, liep ik naar het filmhuis. Achter de bar stond dezelfde vrouw als gisteren. Ze herkende mij direct. 'Gelukkig ben je teruggekomen. Je weet niet half hoe blij ik ben om je te zien. Als je niet was teruggekomen, had mijn vertrouwen in de mens een enorme deuk opgelopen,' riep ze uit. Ik merkte aan haar woorden en haar opgeluchte gezichtsuitdrukking dat ze het meende.

Uiteraard, ik had eerlijk moeten zijn tegen deze mevrouw: Mag ik alsjeblieft morgen terugkomen om te betalen, want ik heb nu geen geld. Of kan ik anders wat glazen ophalen en afwassen? Maar ik loog. Ik wilde niet eerlijk zijn.

Wanneer u deze 'colhalen' (columnverhalen)bundel ter hand neemt, hoop ik dat u net als ik niet eerlijk zult zijn. Wanneer u mij weglegt, lieg dan tegen mij. Zeg dat u later terugkomt, ook al weet u dat dat niet zo is.

Ik blijf in uw gedachten rondcirkelen en ik zal de opluchting afwachten.

Cowboylaarsjes

De laarzen die ik heb gekregen, hebben flinke hakken. We hebben ze gekocht op de markt bij de schoenenverkoper hadji Peligro. Wanneer ik op straat loop, dan hoor ik ze klikklakken op de tegels. Mijn trots.

Ik versta de zuster van het consultatiebureau niet goed, want ik zit nog maar net een paar maanden op de kleuterschool. Toch begrijp ik haar des te beter. Ze gebaart mij op de onderzoekstafel te gaan zitten, waar papier op ligt. Ook moet ik van haar mijn mouw opstropen. Ze doet het voor bij haar eigen trui. Ik weiger elke medewerking, want hier heb ik helemaal geen zin in. Ze zoekt het maar uit.

Mijn moeder pakt mij onder mijn oksels vast, tilt mij op en zet mij op het gebleekte kraakpapier. Hoe durft ze! Ik had nog zo gezegd dat ik geen prik wilde en nu helpt zij die zuster ook nog eens! Ik begin tegen te strubbelen en probeer weg te vluchten, maar de verpleegster grijpt mijn benen vast. Ze trekt mijn voeten naar zich toe en mijn moeder pakt mijn beide handen en drukt die tegen elkaar aan.

Er wordt kennelijk hulp opgetrommeld, want de zuster roept van alles en nog wat naar de deur. Twee andere verpleegkundi-

gen komen binnen, een vrouw in een witte jas en een man in burger. De vrouw grijpt mij direct bij mijn middel. Vanuit mijn linkerooghoek zie ik de man een naald gereedmaken.

Dus ze gaan het toch doen!

Een van de zustershanden verslapt. Alle kronkelbewegingen tonen hun effect. Mijn rechterbeen komt los. Ik trap mijn laars de lucht in en laat die met een noodvaart vallen. De hak raakt de slaap van de zuster, die vrijwel direct mijn andere voet loslaat. Ik voel een schok door mijn lichaam gaan. De zuster valt tegen een kast met folders en knalt op de grond. Met een ruk trek ik mijn handen vrij, spring van het bed en snel naar een hoek. Daar zak ik door mijn knieën. Wat een geluk, ik heb mijn joggingbroek aan. Ik wijs met mijn handen naar mijn vijand en schreeuw Chinese klanken de ruimte in.

Heel goed, ze zijn bang geworden. De naald van de man trilt. Mijn eerste slachtoffer ligt al op de grond, en als het moet gaan ze allemaal tegen de vlakte, inclusief mijn moeder. Ze weten dat ik cowboylarzen aan heb en toch nemen ze mij niet serieus.

Mijn moeder aait zachtjes over mijn bol. Ze zegt dat het voorbij is en dat ik mij sterk heb gehouden. Volgens haar ben ik een dappere cowboy. Haar cowboy. Ze schuift mijn mouw naar beneden en tilt mij van de tafel af.

Ik kijk naar de zuster en zie dat ze haar handpalm tegen haar voorhoofd drukt en haar ogen van de pijn dichtknijpt.

De luit

Uit de slaapkamer komt een goddelijk geluid. Door een kier kijk ik naar mijn vader, die met een been op de grond staat en het andere op een stoel vlak voor hem heeft gezet. Zo kan zijn luit op zijn bovenbeen rusten. Zijn rug is een beetje voorovergebogen, zodat zijn armen alle ruimte hebben en zijn vingers het instrument kunnen bespelen. Schuin voor hem staat een muziekstandaard met daarop een notenboek. In een hand houdt hij een langwerpige plat plastic stokje. Daarmee strijkt hij zachtjes over de vele snaren. Als hij speelt, kijkt hij naar het muziekboek, maar soms doet hij zijn ogen dicht. Dan geniet hij het meest, ik zie zijn hoofd dan rustig heen en weer wiegen.

Ik wil hem het brooddeegkunstwerkje laten zien dat ik op de kleuterschool heb gemaakt. Het gelakte zoute brood valt uit mijn handen en ik zie mijn vader verschrikt naar de deur kijken. Ik ren weg.

Hij speelt geen riedeltjes, maar complete composities van bekende muzikanten als Farid Al Atrache, Mohammed Abdul Wahab en soms Abdelhalim Hafiz. De laatste vindt hij te populaire platen maken, daarom wordt zijn muziek het minst gespeeld.

Ik heb hem als kind vaak zo zien spelen. Soms, heel soms speelde hij voor de familie, dan zaten wij met z'n allen om vader en de luit.

Toen kwam er een moment dat hij ophield met spelen. Ook de *thmazja* (bamboefluit) liet hij links liggen. Er klonk nooit meer muziek. Spelen zou volgens hem een ongelovige bezigheid zijn. Ongetwijfeld hoorde hij zulke wijsheden van mensen die nog nooit toonkunsten tot zich hebben kunnen laten doordringen. Van die lui die zich wegens hun tekort aan creativiteit hebben vastgegrepen aan dogma's en iedereen daarmee angst aanjagen. Alsof ze wraak willen nemen op een ieder die wél het vermogen tot scheppen bezit.

Van hen mag je wel muziek maken, maar alleen met trom en stem. En alleen religieuze liederen. Of je nu op je bank ligt, naar je werk fietst, tijdens een bruiloft op de dansvloer staat; overal, overal, zolang het maar geen andere kunst is. Ik begrijp deze mismakende mensen niet en wil ze ook niet begrijpen. Hoe is het mogelijk, dat je de mooie tonen van de luit of een ander instrument verbiedt? Hoe kan het dat deze hemelse trillingen mensen naar het vagevuur leiden? Armoede, dat is het. Alle regels die zijn opgesteld om kunsten te beteugelen komen voort uit iele gedachtes. Muzikale regels die niets meer te maken hebben met toonkunsten maar vanuit een overtuiging worden verspreid, zijn de naam 'muziek' onwaardig.

Ik vond het pijnlijk dat mijn vader naar die lelijke stemmen luisterde. Hij wist maar al te goed wat voor mooie muziek hij kon maken. Waarom verkoos hij hun geluid boven het andere? Misschien omdat ze hem bang hadden gemaakt?

Hij bekeerde, gelukkig, maar helaas pas jaren later.

Ik ben erbij geweest.

Vader is op de bewuste dag vrij van zijn werk. Het middag-tukje heeft hem goed gedaan. De drieploegendienst veroordeelt paps tot een dagelijks slaapje naast zijn nachtelijke rust.

Ik ben jarig. Van mijn vakkenvullerssalaris heb ik een nieuwe broek en een shirt gekocht. Bij een grote winkelketen haal ik slagroomtaart. En speciaal voor de ouweheer koop ik bij de bakker een chocoladegebakje.

Mijn moeder snijdt de taart aan. Vader eet zijn gebakje op en drinkt daar hete thee met extra suiker bij. Ik weet niet wat mij bezielt, maar ik sta op en loop naar de slaapkamer van mijn ouders. Op de kledingkast ligt de bordeauxkleurige luitkist. Ik pak de koffer, leg die op het bed en doe hem open.

Ha, ze ligt er nog in. Mijn herinneringen liegen niet.

Ik haal de luit uit haar kist en het plastic plaatje uit het snarenkamertje. Ik loop naar beneden en sta in de woonkamer met de goddelijke satan in mijn handen. Mijn moeder kijkt snel weg. Ik zet door en loop naar mijn vader. Hij ziet mij met waterige ogen aan.

Ongelooflijk.

‘Wat wil je horen?’

Ik weet niet wat ik wil horen, maar welkom terug, vader.

Schijthuis

'Jij konijn? Ja, ik konijn! Wij konijn. Oké, ik kom zo.' Zo gingen de telefoongesprekken tussen vader en boer Mulder wanneer wij weer eens zin hadden in een lekker konijntje. Ik ging regelmatig mee naar boer Mulder, die altijd een zuur gezicht had. De allergrootste chagrijn ooit. Hij en vader begrepen elkaar minimaal, maar ze konden prima met elkaar overweg. Het ging ook alleen maar over konijnen.

Mulder adviseerde, maar naar hem werd niet geluisterd, want vader koos altijd het dier. Mulder probeerde pap immer diertjes met grote stevige oren aan te smeren, maar vader had juist een voorkeur voor kleine slappe oren. Hij zei dan: 'Nee, niet goed, niet goed. Die beter.' Ik stond ertussen en kon alleen maar denken: welk flappie gaan we eten?

Een keer rende ik wat op het erf van de boer. We hadden net een konijn gekocht. Het begon te regenen. Mulder zei dat ik moest komen schuilen onder het afdakje van het konijnenvertrek waaronder hij en paps ook stonden. Ik luisterde niet, omdat de regen voor mij geen probleem was. Waarom zou ik beschutting moeten zoeken tegen regen? In de regen dansen was heerlijk; je tong uitsteken, ogen sluiten en rondjes rennen. Mulder

zag dat ik het fijn had. De chagrijn bespeurde vreugde en trok dat niet. Hij schold mij uit voor 'schijthuis'.

Altijd kwamen wij jagers blij thuis met de kleine oren en het dikke wollige staartje. Het nekje werd niet omgedraaid maar doorgesneden. Volgens de islam moet elk dier dat voor consumptie bedoeld is, bloedvrij worden gemaakt. Bloed moet bloeden en mag niet genuttigd worden. De slagader in de hals doorsnijden is traditie. Misschien was Mulder alleen maar zuur omdat hij wist wat wij gingen doen. Op televisie zag ik pas beelden die me onaangenaam stemden: grote koeien die aan de lopende band door de kop werden geschoten. Wij schoten niet.

Konijnen zijn niet alleen tijdens de voortplanting wild, daarom ging er een emmer overheen wanneer het mes de halsslagader in tweeën spleet. Je hoorde het konijn kronkelen en het bloed 'tssssss' tegen de binnenkant van de emmer spuiten. Mijn moeder ontdeed de konijnen van hun bontjas. Soms hielp ik haar. Ik hield de achterpoten vast, terwijl zij met de voorpoten bezig was, of andersom.

Boeiend waren de darmen, die werden weggesneden en belandden op de douchevloer of in het *Haarlems Weekblad*. De column op de voorpagina, 'Aan de rand van de stad', las ik van jongs af aan.

De darmen bewogen nog, hoewel het konijn toch al geruime tijd niet meer in leven was. De groenzwarte darmen draaiden zich in allerlei bochten. Het leek wel een grote dikke donkere kronkelende wurm.

Diezelfde avond stond *aknanie* op het menu, het dier dat ik bij boer Mulder had zien rondrennen, in de badkamer hoorde ster-ven en al lezende geholpen had te villen. Nu lag het op een groot bord en wij zaten daar met z'n allen omheen. Geen gesprekken tijdens het eten, maar uiterste concentratie. Praten haalt je uit de eettrance en is daarom ongewenst.

Tijdens de kringgesprekken op school vertelde iedereen zijn

weekendavonturen. Soms wilde ik mijn slachtavonturen uit de doeken doen, maar deed dat toch maar niet. Ik zou de gehele klas in verwarring brengen. Al die kinderen in een eeuwige depressie laten zinken. Meisjes zouden in tranen uitbarsten en alle andere klasgenootjes waren ongetwijfeld bang geweest dat ik ze iets aan ging doen.

Ach. Net als mijn klasgenoten vond ik konijnen lieve pluizige diertjes, maar ik had toevallig ook geleerd dat lieve beesten lekker kunnen smaken.

Ik ben helemaal geen schijthuis.